

Дошкільник в освітньому просторі ПНЗ

1 БЕРЕЗНЯ 2016 року

З історії заснування дошкільних закладів:

1839 р.— Відкриття першого суспільного дошкільного закладу в м. Полтава

1858 р.— Є.Чернишова відкриває приватний дитячий садок в Україні

1871 р.— Сестри Марія Ліндфорс та Софія Русова відкривають перший приватний дитячий садок у м. Києві

Дитинство — це не підготовка до майбутнього життя, а справжнє, яскраве, самобутнє, неповторне життя. Від того, яким воно було, хто супроводжував дитину в дитячі роки, що увібрали її розум і серце з навколишнього світу, залежать якості її як особистості
Василь Сухомлинський

Дитинство як інтегративне соціальне явище є предметом вивчення не лише педагогіки, психології, а й багатьох інших наук. Свого часу це зумовило виокремлення системи знань про дитину в окрему науку під назвою — **дошкільна педагогіка**

зу реальної практики вона розробляє, вдосконалює засоби, методи і прийоми виховання дітей у сім'ї, дошкільних установах, прогнозує тенденції їх розвитку, певною мірою впливає і на політику держави у цій сфері.

Використовуючи загальнонаукові, загальнопедагогічні методи дослідження, черпаючи відомості із психології, анатомії та фізіології людини, **дошкільна педагогіка досліджує** закономірності й особливості розвитку, навчання та виховання дитини від її народження до вступу до школи. На основі теоретичних пошуків, аналі-

Теорія виховання дітей дошкільного віку забезпечує формування і розвиток особистості дитини відповідно до суспільних потреб. Вона конкретизується в теоріях **фізичного, розумового, морального, трудового, естетичного виховання**. Кожен із цих напрямів реалізовує особливі, влас-

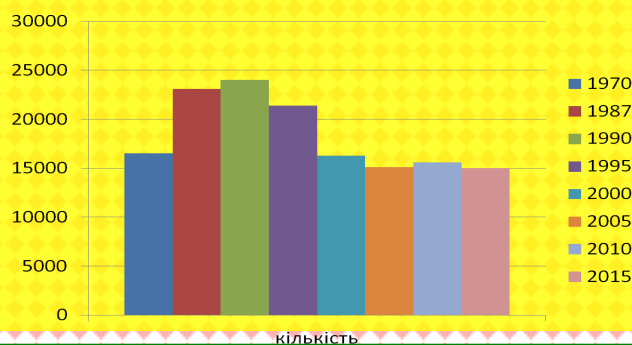
тиві лише йому цілі й завдання, принципи, зміст, методи і форми роботи. Усі складові частини виховання дітей дошкільного віку в педагогічному процесі здійснюються в єдності. Людина не розвивається і не виховується за окремими напрямками.

У взаємозв'язках фізичного, розумового, морального, трудового, естетичного виховання виникають нові його можливості. Йдеться передусім про такі виховні напрями:

- патріотичне виховання
- екологічне виховання
- економічне виховання
- статеве виховання

Досвідчений педагог ретельно вивчає природу своїх вихованців, обставини їх виховання, педагогічні теорії й на цій основі виробити собі позитивну мету виховання, йде до неї, гармонійно поєднує виховні напрями керуючись набутими знаннями і власною розсудливістю.

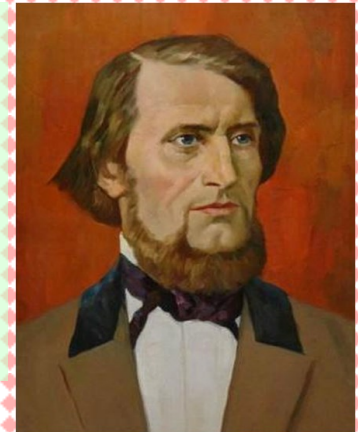
Статистичні відомості щодо кількості дошкільних закладів в Україні у період з 1970 до 2015 року

Педагоги, які внесли вагомий внесок у становлення та розвиток дошкільної педагогіки в Україні

Костянтин Ушинський

- Розробив методики розвитку мовлення дітей дошкільного віку
- Ознайомлював дітей з грою як провідним способом організації діяльності дітей дошкільного віку
- Підтримував ідею дитячих садків, з роботою яких ознайомився під час відрядження за кордон
- Обстоював ідею народності у вихованні
- Дитина в педагогіці К. Ушинського фігурує як джерело і результат педагогічної діяльності
- Особистість педагога Ушинський порівнював із променем сонця, животворним джерелом, необхідним для успішного розвитку дитини, а майстерність педагогічної діяльності — з творчістю художника і скульптора

Софія Русова

- Метою виховання дітей дошкільного віку мають бути не знання, а збудження в дитині її духовних сил, розвиток пізнавальних здібностей, виховання почуттів
- Для навчання дошкільнят грамоти створила «Український буквар».
- В основі діяльності використовувала гуманістичну педагогіку
- Послугувалась принципом природовідповідності
- Праця «Дошкільне виховання» стала першим українським підручником з дошкільної педагогіки
- Реалізація ідеї створення національного дитячого садка як виховного закладу, у якому дитина прилучається до культури свого народу. Виховання «на рідному ґрунті» активізує її творчу діяльність, розворушує її думки, її цікавість»

Методичні рекомендації для педагогів-дошкільників

Організована ігрова діяльність дошкільників

Завдяки скеровуючій ролі педагога, поданим зразкам ігрових дій та налагодження партнерських відносин з усіма учасниками гри, поступово формується той ігровий досвід і арсенал засобів його застосування, які згодом дозволять дітям грати автономно, покеровуючись власними бажаннями, ініціативами, внутрішніми спонуканнями, симпатіями, творчими задумами, прийомами соціальної взаємодії з однолітками та ін.

Організована навчально-пізнавальна діяльність

Організоване і кероване дорослим навчання дошкільників дозволяє у чіткій системі формувати уявлення, елементарні знання і ставлення до світу природи, речей, людей, стосунків, емоцій і почуттів, власного "Я", а також життєво і соціально важливі уміння і навички.

Наталія Лубенець

- Очолювала Київське товариство народних дитячих садків
- Видавала журнал «Дошкільне виховання»
- Видавала журнал «Дошкільне виховання»
- Створила праці «Народний дитячий садок», «Дошкільне виховання і народна школа»

У контексті особистісно орієнтованого підходу у роботі з дошкільниками мають бути реалізовані міркування **відмови від жорсткої регламентації**, задидактизованості навчально-пізнавальної діяльності та надання їй більш вільного характеру. Проте ці міркування не відкидають потребу у заняттях як формі організованого навчання, яка має використовуватися цілеспрямовано, проте гнучко